

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 19. aprila 1930.

Telefon št. 2552.

STEV. 47.

Josip Lenarčič:

Vprašanje gospodarske krize in poizkusi za izboljšanje nekaterih panog.

Verd pri Vrhniki, 10. aprila 1930.

Vse domače in tuje časopisje piše in razpravlja o gospodarskih prilikah. Prizadete so po teh izvajanjih vse panoge narodnega gospodarstva. Eden stan obdoločuje drugega, da je kriv krize. Iščejo se izhodi in podajajo razni predlogi, ki so deloma izpeljivi, deloma tudi ne. Celo denarni zavodi niso zadovoljni s položajem vsled preobilice denarja, ki se po sedanjih visokih obrestih ne more varno nalagati. Čudno se sliši, da bi denarni zavodi trpeli radi preobilice, pa vendar je tako. Toraj denarja v celoti ne manjka. Takih odjemalcev, ki bi vobče denarje sprejemali, tudi ne manjka; pač pa manjka oseb, odnosno podjetij, ki bi bile v prijetnem položaju izposojeni si denar koristno zaposliti v svojih podjetjih in prislužiti si s tujim denarjem toliko, da bi s prislužkom lahko krile obresti, odnosno amortizacijo posojila; pa da bi podjetniku še kaj preostalo kot dobiček.

Kmetijstvo se zaletava k predstaviteljem države in išče podpor, češ najpotrebnejši stan sem, država, ti me moraš podpirati. — Država pa more podpore deliti le tedaj, ako so njeni predvideni dohodki mogoči ali vsaj verjetni. Ker pa država sama nima nič, morajo pač državljani v obliki davkov, pristojbin, carin in pod raznimi drugimi naslovi prispevati v državno blagajno.

Industrija želi, da bi bili njeni izdelki zaščiteni v domači deželi z visokimi carinskimi zaščitami, nasprotno pa bi država potom trgovinskih pogodb omogočila izvoz preko državnih mej; ker trg ne konzumira obilice proizvodov in ker mu inozemski proizvodi s »Dumping-politiko« preplavljajo domači trg.

Trgovci, ki trezno presojujejo gospodarski položaj, vidijo, da se broj dobrih konzumentov krči. Celo pri znižanih cenah se ne najdejo odjemalci. Zaloge blaga je treba zmanjševati in na cenah popuščati, če tudi pod lastnimi stroški, ker večje ali manjše obveze liferantom nasproti kličejo po kritju, denarne obveze napram denarnim zavodom pa tudi morajo biti pravočasno krite, da se ohrani kredit in delazmožnost za bodočnost. Trgovec, potreben član gospodarskega življenja, kot posredovalec med producentom in konzumentom sluti naprej, če se začnejo kazati slabe prilike, ker ima na obe strani svoje stalne stike.

Delavec, ki hoče preživljati svoje in si tudi kaj prihraniti za bodočnost, zahteva od delodajalca povišanje mezd, od države pa zaščito v boleznih, v nezgodi, v brezposelnosti, starosti in onemoglosti. Če pa se mu zahteve ne izpolnijo, išče krivca v kapitalizmu v obče, pri osebah pa najprej pri svojem delodajalcu, ki naj bi kril vse navedene zahteve, ne vprašuje se pa, odkod naj jemlje delodajalec sredstva. Nejevolja je naravna posledica, če se pričakovani dohodki ne prikažejo. Življenske potrebe rastejo, se ustalijo, življenjski standard je kar skokoma vedno višji — umik na tem polju pa je »neprijeten«, je »neznosljiv« — toraj »nedopusten«.

Uradniški stan hoče od človeške družbe imeti dobre nastavitve strojnih službah, ki odgovarjajo stroškom izobrazbe in omogočijo primer-

no življenje in okoriščanje prilik tehničnega, izobraževalnega in razvedrilnega človeškega napredka. V prvi vrsti seveda se gleda na državo kot obvezno delodajalko, kateri sledijo razne organizacije, končno še privatni podjetniki.

Narščaj inteligence je vedno večji. Vsakdo si želi doseči pri svojih otrokih boljših življenskih prilik, nego so se nudile njim samim. Obilni narščaj inteligenčnih krogov pa ni v skladu s številom prostih služb za domače potrebe. Tuj svet je skoro popolnoma zaprt, ali vsaj jako težko dosegljiv. Odtod prihaja nezadovoljnost. Duševni proletarijat se vidno množi in išče izhodov na vse strani. Porajajo se misli o preuredbah državnega reda, češ, da je družabni red kriv nepopolnih odnošajev. Drugi družabni red pa bo rešil človeštvo! Kako bo to storil, kažejo žalostne prilike v nesrečni Rusiji.

Tak, približno, je danes dejanski položaj.

Opazujejo ga narodni gospodarji, opazujejo ga državniki, opazujejo ga vsi, ki gledajo dalje nego samo do mej domačih vasi, mest, dežel, odnosno držav. Pojavlja se misel preureditve ozkih državnih mej, ki vse povsod zlasti z visokimi carinami zabranjujejo, odnosno otežujejo promet s svetom. Stroški državnih naprav so previsoki v razmerju z mogočim kritikem. Oborožene sile, ki stanejo ogromne stroške, pogoltnejo velik del narodovega zaslužka, da primanjkuje za koristnejše izdatke primernih sredstev. Iz skupine takih opazovalcev, ki se rekrutirajo iz vseh inteligenčnih slojev, poraja se misel »Pan-evrope«. Navdušeni pristaši te zamisli ne dvomijo, da se v doglednem času to gibanje spremeni mirnim potom v novo obliko skupnega oživetja po zgledu Združenih držav Amerike, v obliko Združenih držav Evrope, ali kratko označeno Panevropo. Konec bi bil vseh strastnih carinskih gospodarskih bojev raznih držav za življenski obstanek. Sedanje državne meje naj bi bile bolj teoretičnega nego praktičnega gospodarskega pomena. Ni se pa še pokazal oni rešitelj, ki bi bil v podrobnosti načrtal program, kako preurediti države poedinice, da ostanejo nacionalne, nepodrejene ena drugi, pa vse skupaj gospodarsko proste in skupno delujoče za dvig njih gospodarskega napredka, ne da bi zadel na občutno mesto užaljene samoljubja na novo ustvarjenih, odnosno preurejenih držav.

Preuranjeno in preobširno bi bilo spuščati se že danes v podrobni rešilni problem. S tem činom, da se enkrat temeljito zasnuje misel, že pade misel, že pade nekaj zrna na rodovitna tla, da vzklije in ozeleni rastlina poželenja po srečni brezbojni skupnosti. Kadar se navedeno poželenje vkorenini med narodi, se bode brez dvoma pojavila in načrtala prava pot. Ustvaritev take poti pa ne more biti naloga poedinca, marveč naloga skupnosti interesentov raznih panog gospodarskega življenja, ki bi imajoči pred seboj zasnovali končni cilj, motril gospodarske prilike po kategorijah v medsebojnih posvetovanjih, bi omiljevali sigurno se ponavljajoče nasprotje, da se tem potom zasnuje gospodarski program za dežele, odnosno države. Programi držav bi

Donosi neposrednih davkov se dvigajo!

Z novim letom 1929 se je v naši državi pričel izvajati nov zakon o neposrednih davkih, ki je izenačil davčna bremena za vse dele naše kraljevine. Uveljavljenje novega zakona je bilo glede donosa več ali manj skok v temo, ker ni bilo na razpolago tako izčrpnega statističnega materiala, da bi se moglo preračunati, koliko bodo nesli novi davki. Pa tudi če bi bil tak material na razpolago, bi bila presoja donosa nezanesljiva, ker se v konsolidacijskem procesu gospodarstvo tako naglo izpreminjajo, da razmere v preteklosti, kolikor se pač dajo statistično zajeti, ne morejo še dati pravega merila za bodočnost. Spričo negotovosti v pogledu donosa so se v novem davčnem zakonu napela davčna merila navzgor in dosegla ravno glede pridobnine jako trdo izmero. Tudi ukinitve davka na poslovni promet se je brez dvoma iz tega razloga izjalovila, dasi se je ponovno obetalo, da ta davčna vrsta prestane ob izenačenju neposrednih davkov.

V pogledu finančnega efekta je bila finančna uprava ob uveljavljenju novega zakona jako pesimistična. Zastopnik ministra za finance je v narodni skupščini meseca januarja 1928 — torej tik pred sprejetjem zakona — ocenil donos na 1348 milijonov dinarjev, to je brez davka na poslovni promet in brez davčnih zaostankov iz prejšnjih let na približno isto vsoto, kakor jo izkazuje drž. proračun za leto 1927/28. V proračunu za leto 1929/30 se je ta vsota povišala na 1543 milijonov Din, tako da je bil donos neposrednih davkov z davkom na poslovni promet in z izterjanimi davčnimi zaostanki vred proračunjeja na 1864 milijonov Din.

Iz podatkov, ki prihajajo v javnost o donosu neposrednih davkov v proračunskem letu 1929/30, se kažejo prve konture finančnega efekta iz novega davčnega zakona. V dobi od dne 1. aprila 1929 do konca meseca februarja 1930 se je pobralo v naši državi v celoti 2142,4 milijonov Din neposrednih davkov, torej v enajstih mesecih že približno 278 milijonov dinarjev več nego znaša proračun za celo proračunsko, dvanajst mesecev obsegajočo dobo. Del tega presežka gre seveda tudi na račun davčnih zaostankov, ki so se v mesecih januarju in februarju poravnali s 20% priznancami in potrdili vojne škode. Na ta način se je poravnalo za 128,6 milijonov Din zaostankov. Če to plačilo odštejemo od presežka 278 milijonov Din, nam ostane še vedno vsota 150 milijonov Din, ki preseza v enajstih mesecih za dvanajst mesecev proračunjeni donos. Ne glede na to, da se bo presežek z donosom neposrednih davkov v mesecu marcu 1930 še precej povišal, je še upoštevati, da se je odmera neposrednih davkov pri pretežni večini davčnih uprav prvo leto nove odmere zbog tehničnih in manipulativnih težkoč zavlekla v zadnje četrletje 1930, vsled česar davčne

se morali spraviti v sklad s programom za cilj skupnosti, s stremljenjem po izboljšanju skupnega življenja in primernim popuščanjem na polju državnega samoljubja in državno samostojnega bitja. Taka posvetovanja bila bi predmet mednarodnih konferenc na podlagi dobro premišljenih osnutkov, ki bi jasno kazali, kaj s takim stremljenjem pridobiti in kaj zgubiti more. (Dalje sledi.)

uprave vseh za leto 1929 predpisanih davkov sedaj brez dvoma še niso mogle izterjati.

Ze sedaj je torej jasno, da zakon o neposrednih davkih ni le do cela izpolnil, temveč daleko presegel nade, katere je stavila finančna uprava v novi davčni zakon. Davčna obremenitev po novem zakonu je glede trgovine, obrti in industrije jako trda. Posebno ostri to obremenitev še davke na poslovni promet, ki je težko breme za naše gospodarje. Ugodni uspehi, katere je pokazal novi davčni zakon, dajejo finančni upravi možnost, da olajša v prvi vrsti pridobnino in tako v lastnem interesu omogoči, okrepi in povzdigne davčno moralo.

Na drugi strani pa ravno iz tega razloga finančna uprava ne bo mogla pustiti iz vidika vprašanja banknih, okrajnih cestnih in občinskih doklad. Centralna uprava se v zadnjem času vedno bolj razbremenjuje in nalaga bremena banovinom in občinam, ne da bi jim za to nudila vsrčno pokritje, katero morajo potem avtonomni zastopi iskati deloma v visokih dokladah na neposredne davke, deloma pa v samostojnih davščinah, ki še težje obremenjujejo gospodarstvo nego doklade.

Na avtonomne zastope se stavljajo vedno večje zahteve v vsakem oziru; tak položaj je trajno nevzdržen. Vse kaže tako, da bo morala tudi naša kraljevina slediti vzgledu drugih naprednejših držav in iz lastnih nabirkov dotirati avtonomne faktorje, kajti obremenitev državnih in avtonomnih dajatev je dosegla mero, ki že danes daleč presega plačilno zmoglost gospodarjev.

Ugodni uspehi donosa neposrednih davkov ustvarjajo državni upravi možnost, da posveti svojo pozornost tem aktualnim vprašanjem, kojih zadovoljiva ureditev je predpogoj za nadaljni povoljni uspeh donosa neposrednih davkov.

Vesele velikonočne praznike

želita

vsem svojim prijateljem

uredništvo

uprava

JUGOSLAVIJA IN ALBANIJA.

Smo že omenili, da postaja promet med tema dvema državama vedno večji. V preteklem letu smo izvozili v Albanijo za 24 milijonov dinarjev blaga, kar pomeni napram prejšnjim letom bistven napredek. Veliko je pripomogla k temu nova trgovska pogodba. Izvoz Jugoslavije v Albanijo obstoji v prvi vrsti iz sledečih predmetov: sir, milo, cement, leseno blago, žito in drugi predmeti poljedelstva. Zlasti veliko blaga gre v Severno Albanijo, kar je čisto naravno in umevno. Omenili smo tudi že nove cestne zveze, ki naj pospešujejo promet med obema državama, omenili smo regulacijo Skaderskega jezera itd. Poleg vsega tega hoče albanska vlada z novimi carinsko-političnimi dogovori trgovino z Jugoslavijo še bolj pospeševati.

NOVE PROSTE CONE V SOLUNU.

Grška vlada je izrekla svojo pripravljenost, da dovoli proste cone v Solunu vsem balkanskim državam. Dalje se pogaja tudi s Poljsko o otvoritvi proste cone. Vidimo, kako padajo predsodki glede razmerja do sosednjih držav. Le v prostosti je mogoč napredek; proste cone dotični državi nič ne škodujejo, ker je promet toliko večji.

Špeharstvo v Mariboru in Ptuju.

(Konec.)

Sedanje stanje.

Konstatiramo ta-le dejstva:

1. Špeharstvo se je svoječasnno pripuščalo le kmetovalcem par občin v ptujski okolici in le za slanino svinj lastne prireje. Danes pa se s špeharstvom bavijo v splošnem osebe vseh stanov iz ptujskega in mariborskih srezov, katere same ne redijo svinj, ali pa jih priredijo mnogo manj, nego jih prodajo na trgu. Dokazila, da so svinje doma prirejane, nikdo nima in nikdo ne zahteva.

2. Že špeharstvo v prvotni obliki je bilo protizakonito, ker je nasprotovalo načelu čl. V/1 uvodnega patenta k obrtnemu redu; do današnjega stanja pa se je razpaslo v glavnem v povojni dobi z dolgo verigo samih nezakonitosti vključno neštetim protestom in prošnjam težko prizadetih mesarskih obrtnikov.

3. Le maloštevilni špeharji so v posesti obrtne pravice za slaninarstvo, katera opravičuje samo k trgovanju s slanino. Ogromna večina špeharjev prihaja na trg brez vsake obrtne pravice. In vendar vsi špeharji brez izjeme že leta in leta nakupujejo in koljejo svinje, razsekavajo in prodajajo meso in slanino neposredno konzumentom na trgu, pred očmi oblastvenih organov.

4. Mnogokrat se dogaja, da oseba, ki kupuje svinjo pri mariborski ali ptujski klavnici in jo v klavnici zakolje, zaklano svinjo odpelje takoj in jo — tudi ob tetržnih dnevih — postavi interesentu, odnosno interesentom na dom. Enako dovažajo zunanji kmetovalci zaklane, neogledane in nezatnamovane svinje v mesto in jih ponujajo v nakup za javno potrošnja gostilničarjem, trgovcem in drugim podjetjem. S tem se krši predpis § 60 o. r. in čl. 47 pravilnika o ogledu klavnih živali in mesa.

5. Velik del špeharjev za javno porabo na mariborski, odnosno ptujski trg vključno predpisu čl. 48 cit. pravilnika brez primernih naprav in brez upoštevanja higijenskih predpisov na domu zaklane svinje, katerih ni niti pred zakolom niti po zakolu ogledal veterinar, ampak le priprost občinski meso-ogleda brez predpisane posebne usposobljenosti ali s pomanjkljivo usposobljenostjo, vsled česar se dogaja, da pride na trg v prodajo tudi meso bolanih živali. Takih primerov ob časih razmerah tudi najnatančnejša kontrola na trgu ne more izključiti.

Vse to se dogaja vključno temu, da zakon ne dovoljuje brez posesti obrtne pravice razprodaje doma prirejanih svinj izven kraja prireje, pa če bi bile svinje predpisno ogledane po pristojnem veterinarju — in če ravno je tako v Mariboru, kakor v Ptujju več kot dovolj upravičenih mesarskih obrtnikov, ki poleg vse svoje marljivosti radi prepričlega zaslužka in visokih režij in davkov propadajo. Ti mesarji bi z lahkoto sami mogli zadostiti zahtevam še večjega kroga konzumentov, nego je to mogoče špeharjem in pri tem radi večjega obrata cene, ki so že sedaj deloma nižje nego špeharske, še znižati, ako bi ne imeli tako protizakonite in nereelne konkurence. Ako bi se odpravilo to uničenje mesarskih obrtnikov, bi tudi država in posebno prizadete občine imele od tega le korist, ker bi dohodki iz davkov in doklad teh podjetnikov bogato odtehtali malenkostni izpadek na špeharskih tržnih pristojbinah, če bi se tak izpadek sploh pokazal.

Objavljamo to razpravo na izrecno željo mariborskih mesarskih mojstrov v namenom, da bi se sedanjemu nevzdržnemu stanju napravilo enkrat konec in bi poklicana oblastva odločno prepovedala vsako nadaljnje klanje in mesarsko razsekavanje svinj in nadrobno prodajo svinjskega mesa in slanine za javno porabo na mariborskem in ptujskem trgu po špeharjih brez potrebne mesarske obrtne pravice. Zeleti bi tudi bilo, da bi v tem za obrtništvo zelo važnem vprašanju posegla vmes Zbornica za trgovino, obrt in industrijo in bi s primerno intervencijo zaščitila življenjske interese leitimnega obrtništva.

100%.

Zadnji čas se vedno pogosteje pojavljajo po deželi ambulantni prodajalci raznih pisarniških potrebščin. Izdajajo se po navadi za reducirane uradnike in uradnice, ki slikajoč kupovalcu njih obupni položaj, prečesto dosežejo, da sočutni naš človek kupi in preplača. Pri pisu teh vrstic se je oglašila prejšnji teden neka A. N. baje iz Zagreba in je vsiljivo ponujala svoje blago, ki je bilo 100% dražje, kakor pa v domači knjigarni. Pokazala je tudi naročilnice raznih tvrdk. Ker kljub temu nisem hotel ničesar kupiti je postala nevljudna, kar je imelo za posledico, da sem jo postavil pred vrata. — Priporočati bi bilo

vsem v poštev prihajajočim, naj se s takimi vsiljivci, ki so v večini primerov navadni izkoriščevalci, sploh ne spuščajo v pogovor. Mimo tega, da je njih blago 100% dražje kakor pri domačem trgovcu, gre ves ta denar v inozemstvo, tujcem v žepu, ki se ob vsaki priliki obregnejo ob vse, kar je slovenskega in slovanskega. Ustanove in podjetja, ki tako početje odobravajo in ga neposredno podpirajo, so vsega zaničevanja vredne in bi bilo dobro poskrbeti, da se njih imena objavijo v listih. Načelo vsem mora biti — najprej in v prvi vrsti zaslužka domačemu človeku.

Gospodarske drobtine iz Rumunije.

Mesec marec je bil v Rumuniji čas splošne stagnacije, a z znaki bližnjega poživljenja. Težišče nadaljnega razvoja leži v prodaji žita; na razpolago za eksport je še ca. 30.000 vagonov ječmena in ca. 240.000 vagonov koruze. Šele prodaja teh množin bo mogla dvigniti nakupno moč prebivalstva in poživiti trgovino. Zaenkrat kmetje še malo prodajajo, ker upajo na boljše cene. Kljub temu je pa majhno naraščanje izvoza zmanjšalo pasivnost trgovske bilance, ki se je javljala že več mesecev in so se zato zlate zgube novčene banke znatno skrčile. — Obtok bankovcev se je dvignil na dobrih 20 milijard lejev, kar je bilo omogočeno s predumi novčene banke državi v znesku dveh milijard lejev.

V zasebnem gospodarstvu se duhovi še niso pomirili. Opetovano smo

pisali o bankrotih rumunskih bank, ki jih skušajo sedaj na vse mogoče načine sanirati. Industrija toži vsekod nad padajočo zaposlenostjo. V železni industriji se neprestano pojavljajo poskusi za racionalizacijo. — Prodajo so preorganizirali in eno valjarno ustavili. V tekstilni industriji se bojijo začasnega skrajšanja v delu. Izjema so čistilnice surove nafte, ki so pomnožile produkcijo surovega petroleja na ca. 1600 vagonov na dan. A cene za destilate so zelo neugodne. Zadovoljivo se je razvil položaj državnih financ. Naknadni dohodki za preteklo leto odgovarjajo pričakovanju, tekoči dohodki pa prekašajo odnosne dohodke prvih mesecev preteklega leta. Carine se pa slabo razvijajo in so bile do srede aprila za približno 40 odstotkov manjše kot so jih cenili.

Carina na rotacijski papir.

V sobotni številki našega lista smo pod gornjim naslovom priobčili dokumentiran članek z zahtevo, da se naj v interesu domače papirne industrije čimprej zopet upostavi zaščitna carina na rotacijski papir. K utemeljeni izjavi bi bilo še pojasniti vprašanje, če in v koliko bi z uvedbo primerne zaščitne carine na rotacijski papir bila prizadeta tiskarska podjetja.

Kalkulacija v tem pogledu nam poda nastopno sliko:

Običajna številka ljubljanskih dnevnikov ima 8 strani ter porabi zanjo 7072 cm² rotacijskega papirja. Ker ima 1 m² rotacijskega papirja težino 50 gr, tehta torej papir, potreben za en izvod v običajnem obsegu 35-36 ali okroglo 36 gr. Cena rotacijskemu papirju inozemske proveniencije znaša 50 grošev, to je 4 dinarje za en kilogram, to je za 1000 gramov. Netto cena papirja za en izvod lista znaša torej 14-40 para. Ako se na to ceno vrže mesto 2%, 20% pribitek v obliki zaščitne carine, se poda iz tega računa, da znaša povisek v prvem slučaju

	14-40 para
+ 2% pribitek	0-28 para
skupaj	14-68 para = 14-7 para

	14-40 para
+ 20% pribitek	2-88 para
skupaj	17-28 para = 17-3 para

Ta primer kaže dvoje: predvsem to, da odpade od dnevnice cene za en izvod uprav neznaten del na troške papirja, drugič pa, da se neznatnost tega dela stroškov za papir bistveno ne izpremeni, akoprav se da domači rotacijski papir proizvajajoči industriji primerna zaščitna carina.

CENE ČAJA RASTEJO.

Vodilni svetovni producenti čaja se že več mesecev posvetujejo o odredbah protipadeu cen, ki se je pojavil v zadnjem letu. Kot sredstvo, ki obeta največ uspeha, so označili omejitve produkcije, a se doslej niso mogli zediniti o velikosti omejitve. Ceylon in Britanska Indija sta bila za obsežno omejitve produkcije, Nizozemska Indija pa samo za petodstotno. Sedaj so Holanci slednjič pristali na 10-odstotno omejitve. Letos bo produkcija čaja že manjša. Zlasti bodo omejili produkcijo slabših vrst. Vsi omejitvenih ukrepov so se cene na svetovnem trgu že utrdile, in pravijo, da se bodo še bolj.

BOR PLAČUJE 300-ODSTOTNO DIVIDENDO!

Upravni svet družbe Mines de Bor, sedež v Parizu, bo predlagal 8. maja v Parizu zborujočemu obnemu zboru izplačilo dividende 300 frankov na prednostne in 297 frankov na navadne delnice. Ker znaša nominalna samo 100 frankov, je dividenda 300-odstotna. V letu 1926/27 je znašala dividenda 110 frankov, v drugi polovici leta 1927 tudi 110, v letu 1928 pa 190 frankov. Ob glavnici 15 milijonov frankov so dosegle rezerve in amortizacija že v preteklem letu 90 milijonov frankov; 65 milijonov frankov so znašale investicije, 48 milijonov pa likvidna sredstva. Čisti dobiček za leto 1928 je bil izkazan s 30-7 milijoni, lani je bil za ca. 50 odstotkov večji in predstavlja nekako petino vrednosti jugoslovanskega eksporta surovega bakra. Eksport gre v prvi vrsti v Nemčijo.

KRIZA MESO PREDELUJOČE INDUSTRIJE V SRBIJI.

V Beogradu se je pod predsedstvom industrijca Klefiša iz Jagodine vršil občni zbor zveze meso predelujoče industrije. V poročilu tajnika se položaj klavniške in meso predelujoče industrije označa kot zelo težaven. Od leta 1923 dalje je ustavilo delo devet velikih podjetij ali pa so bankrotirala. Od 18 velikih eksportnih podjetij se jih peča z eksportom samo še pet in še ta v omejeni izmeri. Vzrok vidijo v agrarni zaščitni carini industrijskih držav. Zveza je izdelala pomožni program in zahteva od države raznih olajšav. Industrija s svoje strani bo pa pazila na izvoz samo najboljših kvalitet in na standardizacijo blaga. Zastopniki zveze so se zglasili pri raznih ministrstvih in so se posvetovali tam o pomožnih odredbah.

Po svetu

V programu elektrifikacijskih del v Jugoslaviji je tudi elektrifikacija železniške proge Zagreb—Beograd.

Mednarodna konferenca vagonke industrije v Berlinu je imela v nasprotju z dosedanjimi konferencami vsaj ta uspeh, da je upati na delni sporazum. Na koncu meseca se bo konferenca nadaljevala. V prvi vrsti gre za dogovor glede eksportnega financiranja.

Avstrijski papirni industriji se ne godi dobro; mednarodna konjunktura cen ni ugodna, slabe vodne razmere so silile do uporabe tujih elektrarn, davki so visoki, tarifno zvišanje zveznih železnice je eksportne možnosti poslabšalo.

Zračni promet v Španiji na progah Barcelona—Cadiz—Sevilla in Cadiz—Kanarski otoki je podeljen Nemčiji.

Veletrgovec z vinom Jos. Perkoec v Bečkereku je prišel v konkurz. Pasiva znašajo 1.800.000 Din, aktiva 500.000.

Préti mestu pri Ruščuku se je po poročilih iz Bukarešte izrekla rumunska vlada. Skoraj gotovo bo sprejet predlog jugoslovanske vlade, da se zgradi most čez Donavo pri Prahovu ali pa pri Braili.

Nov zapuščinski zakon hočejo vpeljati v Bolgariji; do zneska 5000 levov naj se plača 1 odstotek, za višje zneske pa progresivni davek 1½ do 20 odstotkov.

Glede uvoza inozemskih avtomobilov v Francijo je sprejet zakonski načrt, ki predvideva namesto dosedanje 45-odstotne vrednostne carine specifične carine.

Zunanja trgovina Českoslovaške izkazuje za prve tri letošnje mesece aktivnosti 362 milijonov Kč proti lanski 463-milijonski pasivnosti in predlanski 313-milijonski aktivnosti. Torej je letošnje leto med zadnjimi tremi leti najboljšje.

Kubanska agentura za eksport sladkorja je sklenila razpust; od 25.000 deležev je glasovalo za razpust 23.529 deležev.

Hausse-gibanje na angleškem trgu umetne svile pripisujejo nedavnemu dogovoru o delu in cenah med družbama Courtaulds Ltd. in British Celanese Corp.

O novi koncentraciji v nemški avtomobilni industriji se širijo zopet vesti; delnice nekaterih avtomobilnih podjetij so spričo teh vesti izdatno poskočile.

Pogodba med Hapego in Severnonemškimi Lloydom je bila na obnemu zboru obeh družb potrjena. Gre, kakor vemo, skoraj za popolno fuzijo.

Cene nemške fine pločevine so po ustanovitvi tozadevne zveze bile takoj zvišane, in sicer od 165 na 172-5 mark.

Angleški eksportni krediti so podaljšani do 31. marca 1935, oziroma državno jamstvo zanje. V preteklem letu so na podlagi teh kreditov sklenjene kupčije narasle od 2.400.000 na 5.600.000 funtov. Dalje se ustanovili svet za zunanjo trgovino v svrhu pospeševanja eksporta.

Cene bakra bodo padle; ameriška Copper Export Association je nasvetovala svojim inozemskim članom, naj znižajo ceno bakra od 18-30 centov na 14-30 centov v evropskih pristaniščih. Domača ameriška cena se zniža razmerno na 14 centov. Dobavni rok gre do konca julija.

Simplonski orientski ekspres bo od 1. junija dalje imel v svojih voznih zvezkih turške črke nadomeščene z latinškimi.

Banka za mednarodna plačila bo pričela s svojim delom 2. maja. O njenem bodočem delokrogu bomo prinesli daljši članek.

Rumunska naročila pri Škodovih tovarnah, o katerih se še pogajajo, se tičejo vsote 800 milijonov lejev. To naročilo je pa samo prvi del skupnega naročila, ki ga navajajo z 2200 milijoni lejev.

Dresdenska banka bo razdelila kot lani 10-odstotno dividendo.

Glede definicije pojma dumping je razposlala Mednarodna trgovska zbornica posameznim centralam vprašalne pole v izjavo.

Položaj nemške bombaževne industrije se označa še vedno kot nezadovoljiv. Tudi eksportni položaj se z malimi izjemami označa kot neugoden.

Pregrupacija na svetovnem lesnem trgu.

Svetovni lesni trg je v preteklem letu svojo pregrupacijo nadaljeval in jo nadaljuje tudi še sedaj. Srednjeevropske države Češkoslovaška, Poljska in Avstrija so v svoji konkurenčni zmoglosti zelo padle in izgubile veliko svetovnega trga. Obratno pa se je zelo okrepljen veliki tok lesa, ki prihaja iz Baltiškega in Belega morja, bodisi kot les sam, bodisi v njegovih izdelkih (celuloza, papir itd.). Ta tok je bolj kot kdaj prej prevzel vodstvo na evropskem lesnem trgu in celo na svetovnem lesnem trgu. Nastop Rusov, ki so v svoji devizni potrebi znižali svoje monopolne cene globoko pod konkurenčne cene, je srednjeevropskim producentom a priori vzelo upanje in zmagoto. Položaj srednjeevropskih eksporterjev lesa je postal tem težavnejši, ker sta svoj izvoz ojačili tudi Jugoslavija in Rumunija, torej jugovzhodna evropska produkcija. Proti Srednji Evropi so se odprle klesše, ki so potiskale srednjeevropske eksporterje korak za korakom nazaj.

To piše znani narodni gospodar in sobrudnik »Prager Tagblatt«-a g. dr. Karl Uhlig. Zato so navedene vse cene v Kč. Uhlig sestavi tabelo uvoza in izvoza v letih 1927, 1928 in 1929 ter primerja leti 1928 in 1929. Rusija je na primer prodala leta 1929 za 2400 milijonov Kč lesa, kar je za 770 milijonov več kot leta 1928 s 1630 milijoni in seveda še dosti več kot leta 1927 s 1300 milijoni Kč.

Sedaj je Rusija tik za glavnima evropskima eksporterjema, Finsko (leta 1927 za 3150 milj. Kč, leta 1928 za 2960 in leta 1929 za 3200 milj. Kč) in Švedsko (2690, 2830 in 3042). Letos upa Rusija, da bo prišla na prvo mesto v Evropi, in bi zaostajala samo še za Zedinjenimi državami in za Kanado, ki ju pa tudi upa v treh letih dohitefi. Kljub ogromnemu pritisku ruskega lesa so pa tudi Skandinavci in Finci lani več prodali kot leta 1928, kakor smo zgoraj videli, in prav tako

baltške obrobne države. Tudi Jugoslavija je svoj eksport pomnožila (690, 870, ca. 1650), za skoraj 200 milijonov Kč, in prav tako Rumunija (873, 930, ca. 1000), za okoli 70 milj. Kč. K temu dvigu eksporta v surovem in predelanem lesu pride še dvig izvoza papirja itd. Švedska na primer je ta izvoz pomnožila od 3300 milijonov Kč v letu 1928 na 4200 milijonov v letu 1929, Finska od 1600 na 1700 milijonov. Izvozne številke za Češkoslovaško so 1056, 836 in 615 milijonov Kč; za Avstrijo 1007, 1139, za leto 1929 številka ni navedena; za Poljsko 2304, 2103 in 1817. — Torej splošno nazadovanje. Ogromnemu pomnoženju baltškega eksporta in dvigu eksporta v jugovzhodni Evropi ne odgovarja tako povpraševanje, da bi bili mogli srednjeevropski eksporterji tekmovalno dirko vzdržati.

	1927	1928	1929	do 1929
Češkoslovaška	152	247	331	+ 84
Ogrska	808	903	773	- 130
Nemčija	4152	4880	3872	-1008
Belgija	1359	1259	1512	+ 253
Francija	1357	1545	1942	+ 397
Anglija	8101	6944	7465	+ 521

Anglija je svoj uvoz sicer pomnožila za pol milijarde Kč itd., a nemška kriza je import Nemčije zmanjšala za 1 celo milijardo in konjunkturno padanje na Ogrskem za 130 milijonov Kč. Srednjeevropski eksporterji lesa, ki smo jih navedli, so bili torej v zelo neugodnem položaju. Njih glavna odjemalca in soseda Nemčija in Ogrska sta trpeli na kritičnem zmanjšanju potrebe, od severa in juga je pa prihajala huda konkurenca v cenah. Zato je padla Češkoslovaška za četrtino milijarde, Avstrija najbrž za ravno toliko, Poljska za ca. 200 milijonov. V letošnjem letu se ta proces nadaljuje, kakor bomo pisali v drugem članku. — Italije Uhlig ne naveda; omeni samo, da je kupila l. 1929 za ca. 100 milijonov Kč več lesa, kakor leta 1928.

Občni zbor gremija trgovcev v Ribnici.

Poročali smo že na kratko o občnem zboru tega zelo agilnega gremija. V naslednjem hočemo podati še obširnejše poročilo, da o delovanju gremija in o poteku zbora podrobneje obvestimo vse člane gremija in interese.

Letošnji občni zbor se je vršil dne 6. aprila t. l. v Vel. Laščah v prostorih g. Franceta Hočevarja. Zbor je otvoril načelnik gremija g. Josip Divjak s pozdravnim govorom, povdarjajoč potrebo sklicanja občnega zbora tudi izven sedeža gremija, da se stiki članstva čim bolj poglobijo, spoznajo temeljite težnje trgovstva raznih krajev gremijalnega področja in da se članstvo tudi oddaljenejših krajev seznanji z delovanjem gremija, odnosno njega načelstva. — Trditve nekaterih članov, da nimajo od gremija ničesar in da jim vsled tega ni plačevati rednih prispevkov, izvirajo ravno iz nepoznanja delovanja gremija v prid vseh panog trgovstva. Zato pa je čim številnejša udeležba članstva na občnem zboru nujno potrebna.

Tajnik gremija g. Kobler poda obsežno poslovno poročilo, sistematično urejeno po glavnih vrstah poslov. Iz statističnih podatkov tega poročila je razvidno, da je štel gremij koncem leta 1929 406 članov, od teh 80 trgovcev z mešanim blagom, 132 trgovcev z lesom in leseno robo in 194 članov, ki izvršujejo razne druge trgovske obrate. V gremijalnem okolišju obstoji za trgovsko vaještvo samo ena obrtnonadaljevalna šola in sicer v Ribnici, katero poseča 12 vajencev, odnosno vajenk.

Poslovno poročilo vsebuje nadalje razne organizacijske zadeve. Gremij si je uredil preteklo leto svojo lastno pisarno na najbolj prometnem kraju v Ribnici. Poslovanje pa se je uredilo na ta način, da so določeni za stranke posebni uradni dnevi in uradne ure. V večjih krajih so nominirani poverjeniki, ki posredujejo med člani in gremijalnim načelstvom v trgovskih zadevah dotičnih krajev. V preteklem letu so bili prirejani tudi uradni dnevi v Dobropoljah, Vel. Laščah in v Sodražici, na katerih so se obravnavale lokalne potrebe trgovstva, obenem pa se je članstvu poročalo o delovanju gremija.

Posebno poglavje poslovnega poročila obravnava predloge za izboljšanje zakonskih naredb in predpisov ter raznih javnih naprav, pri katerih je gremij sodeloval.

Poslovno poročilo vsebuje tudi obče poslovne spise gremija. Zlasti pa povdarja poročilo delovanje gremija v davčnih zadevah članstva. Tem zadevam je načelstvo posvetilo še prav posebno pažnjo, ker so skoro najmanj poznane, zadevajo pa občutno vsakega posameznika. Gremij je izdajal članstvu razne okrožnice z navodili o postopku v davčnih zadevah, priredil je 9 predavanj o davčnem zakonu in dajal številnim članom neposredno navodila in pojasnila.

Poročilo je bilo z odobravanjem sprejeto.

Ker je bil zastopnik Zveze gremijev zadržan udeležiti se tega občnega zbora, prečita načelnik g. Divjak poslano poročilo o zveznem delovanju, ki posebno omenja desetletnico plodonosnega dela. Poročilo omenja na kratko prilike v naši zunanji in notranji trgovini, boje trgovstva proti krošnjarstvu ter konzumom in zadržam, ki prodajajo blago tudi nečlanom. Nadalje omenja poročilo predlog Zveze k osnutku novega obrtnega zakona, naj bo nastop katerekoli trgovinske stroke vezan na dokaz usposobljenosti. Mnogo je dosegla Zveza glede sili in točilnih pravic. Posvečala je vso pažnjo odpiranju in zapiranju trgovin, nadaljevala pa bo borbo za dosego pravice, da smejo biti trgovine na deželi ob nedeljah vse dopolne odprte. Tudi davčnemu vprašanju je posvečala Zveza vso pažnjo. Za trgovski naraščaj je uvedla obligatorno vaješko preskušnjo. Posebno pažnjo je posvečala tudi prometnim napravam, zlasti telefonij in izvršila mnogo akcij in intervencij v prid trgovstva. Končno apelira poročilo na solidarnost in stanovsko zavednost, ki bo vodila trgovstvo do uspeha.

Računski zaključek za leto 1929 izkazuje:

dohodkov Din 28.071-33
izdatkov Din 35.481-79

Primanjkljaj je bil pokrit iz naloženega denarja. Višji izdatki so nastali v

glavnem vsled ureditve gremijalne pisarne in nabave potrebnega inventarja, s čemur se je imovina gremija na drugi strani povečala. Nekaj stroškov je pa nastalih povodom akcije za ustanovitev davčne uprave in ekspoziture sreskega načelstva v Ribnici za gremijalni okoliš, ki šteje okroglo 30.000 prebivalcev. — Vsled geografske lege tega okoliša mora hoditi vse prebivalstvo področja gremija, ki ima posla pri sreskih administrativnih oblastih v Kočevju, preko Ribnice. S tem izgube dotičniki ne le mnogo časa za svoje opravke, ampak se izdatno zvišajo tudi potni stroški, saj so nekateri kraji oddaljeni od Kočevja preko 50 km. Akcija je bila tedaj utemeljena in upravičena.

Pračun za leto 1930 izkazuje v izdatkih Din 30.600.— in ravno toliko v prejemkih. Večji del izdatkov bo krit s članskimi prispevki po višini pridobnine za leto 1929. Maksimum teh prispevkov pa ne sme presegati zneska Din 100.— in ne smejo biti manjši od lanskih prispevkov.

V posebni točki dnevnega reda se je obravnaval »Preskuševalni red o vaješki preskušnji«, ki je bil v celoti po predlogu sprejet. Sestavila se je tudi lista trgovcev-članov preskuševalne komisije za triletno dobo 1930—1932.

Pri točki »Izprememba pravil« so se sklenile nekatere izpremembe § 11. gremijalnih pravil z ozirom na obligatornost vajeških preskušenj.

Pri »Raznoterostih« je stavil gosp. Hočevar Fr. predlog, naj se člani lesni trgovci organizirajo potom gremija tako, da bodo napram kupcem določili enotne cene raznim vrstam lesa, eventualno po večjih okoliših, s čemur bi se preprečile motnje v lesni trgovini. — Gosp. Steh vpraša, ali je bilo opravljenih zadostno korakov za ohranitev in primerno dotacijo poštv v področju gremija. Stavljena so bila razna vprašanja v davčnih in drugih zadevah.

Po izčrpanju dnevnega reda je g. načelnik zaključil precej dobro obiskan občni zbor.

Kvalitetna znamka

Zahtevajte povsod!

O KANADSKI PŠENICI.

Po poročilu kanadskega statističnega urada je bilo od vsega lanskega kanadskega pšeničnega pridelka v znesku ca. 300 milijonov bušlov 98% pripravnih za trgovino proti 95 odstotkom v prejšnjem letu. Skupne pšenične zaloge na koncu letošnjega marca so bile cenjene na 228.8 mil. bušlov proti 245.9 milijonom ob istem času leta 1929. Razpoložljivi eksportni previšek do konca pridelkovega leta je cenjen na 56 milijonov bušlov proti 95.7 milijonom ob istem času lanskega leta.

Stalen in dober zaslužek

nudijo vsakemu trgovcu

dišave znamke

»SLON«

GLAVNA ZALOGA

Zahtevajte cenik! F. ŠIBENIK Ljubljana

REGULACIJSKA DELA OB SKADERSKEM JEZERU.

V letošnjem letu se bodo izvedla obsežna dela za regulacijo Bojane od Skaderskega jezera do izliva v morje. Seveda morata v tem vprašanju delati Jugoslavija in Albanija sporazumno. — Hkrati bodo pričeli z osuševanjem Skaderskega jezera pri Virpazarju. Dela bo izvedla Zetska banovina, krediti so že dovoljeni, financiranja se udeleži tudi država.

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. aprila t. l. ponudbe glede dobave hrastovih pragov. (Predmetni pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 22. aprila t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg bencina. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 30. aprila t. l. ponudbe glede dobave enega pisalnega stroja znamke »Adler«, strojnih delov in raznih delov žag. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 1. maja t. l. ponudbe glede dobave 78 komadov lesenih in 39 komadov pločevinastih sodov. — Direkcija državnih rudarskih preduzeča v Sarajevu sprejema do 3. maja t. l. ponudbe glede dobave eksploziv; do 8. maja t. l. pa glede dobave kapsul. — Vršili se bosta naslednji ofertalni licitaciji: dne 6. maja t. l. pri Komandi mornarice v Zemu-glu glede dobave 14.000 m različnega platna. — Dne 7. maja t. l. pri Upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu glede dobave 45.000 kg bencina in 450 kg olja. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 7. maja t. l. se bo vršila pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu ofertalna licitacija glede dobave 2000 ton domačega premoga. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri strojnem oddelku te direkcije.)

TVORNICA ZRCAL IN BRUSILNICA STEKLA A. VRHOVEC

LJUBLJANA, Za Gradom 9 (na koncu Streliške ulice)

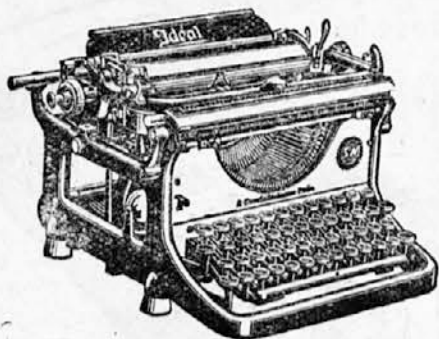
Izdeluje vsakovrstna brušena in nebrušena zrcala in stekla. Graviranje in matiranje stekla. Ima stalno v zalogi steklo za izlozbe, automobile in kočije. Popravlja stara pokvarjena zrcala.

SLABI IZGLEDI NA NEMSKEM TRGU SUROVEGA ŽELEZA.

Tržni položaj surovega železa v Nemčiji se oblikuje nadalje težavno. Domača kupčija ne kaže nobenih znakovboljšanja in so izgledi za bodoče dni prav slabi. Položaj železnih livarn je slab in ni pričakovati od te strani nobene pobude. Eksport surovega železa trpi vsled hude konkurence zapadnoevropskih držav. Niso se izpolnila pričakovanja, da bo vsled zopet ustanovljene izvozne konvencije francoskih, belgijskih in luksemburških producentov nastopil padec cen na notranjih domačih trgih. Po mnenju udeležencev krogov ni misliti v doglednem času na spremembo cen za surovo železo; prvič je vsled tržnega položaja zvišanje neizvedljivo, na drugi strani pa lastni nabavni stroški ne dopustijo znižanja.

Ljubljanska borza

Tečaj 16. aprila 1930	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DRVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	22-705	22-765
Berlin 1 M	13-4775	13-5075
Bruselj 1 belga	7-87	7-90
Budimpešta 1 pengő	—	9-8850
Curih 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šilling	7-9544	7-9844
London 1 funt	—	274-91
Newyork 1 dolar	—	56-425
Pariz 100 fr.	—	221-70
Praga 100 kron	167-06	167-46
Trst 100 lir	—	296-39

Ustanovljeno leta 1906

IDEAL

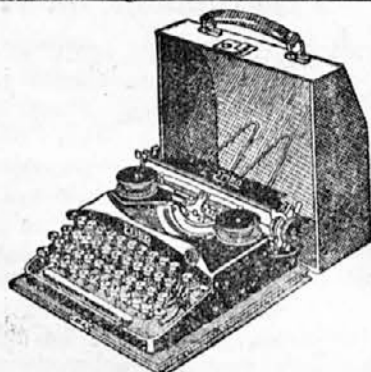
Ljubljana
Gradišče 10

Najpopolnejši stroji!
Vsak kupec najboljša referenca.
Tudi na obroke dobavi
tvrdka

THE REX CO.

ERIKA

Zagreb
Sajmište 56

Telefon šte. 2268

MERCINA IN DRUG
Trgovina s papirjem na veliko
Ljubljana, Kolodvorska 3

Glavno zastopstvo in samoprodaja
za Slovenijo vseh izdelkov tovarne
za dokumentni in kartni papir
Bratie Piatnik - Radeče

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.
Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-
na kisarna v Ju-
gostaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

KUVERTA

DRUŽBA Z O. Z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

PUCH
KOLESA

IGN. VOK, LJUBLJANA
PODRUŽNICA, NOVOMESTO

SVETOVNA
ZN MKA SO
IN
OSTANEJO
NA PRVEM
MESTU
PLAČLJIVO
TUDI
NA OBROKE

KASTELIC IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA
MIKLOSICEVA CESTA ST. 6

GLAVNO ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO
Združenih papirnic Vevče, Goričane in Med-
vode d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne
papirja in lepenke d. z o. z., Sladki vrh

Od dobrega najboljši je samo
GRITZNER - ADLER - KAYSER

Šivalni stroj in kolo
elegančna izvedba - najboljši material

URANIA pisalni stroji
v 8 velikostih

Novost: Šivalni stroj kot
damska pisalna miza

Samo pri
Jos. Petelinc-u
Ljubljana, Telefon int. 2913
Zmerne cene, tudi na obroke

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

Brzjavljavi: Krispercoloniale Ljubljana

Telefon šte. 2263

ANT. KRISPER COLONIALE

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne
robe - Velepražarna
kave - Milini za dišave
Točna postrežba

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirita, raznega
žganja in konjaka -
Mineralne vode . . .
Ceniki na razpologo

Ustanovljeno leta 1840

- KNJIGOVEZNIKA -
K. T. D.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE
STRACE
JOURNALE
SOLSKE
ZVEZKE-MAPE

ODJEMALNE
KNJIŽICE
RISALNE
BLOKE
I. T. D.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana : : : : Telefon šte.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.